

De 's-Heerenbroeker

14e Jaargang nummer 3

september 2012

Voorwoord...

Voor u ligt de 55e editie van de 's-Heerenbroeker, de derde uitgave van 2012.

Met in deze uitgave o.a. van eigen erf en buut'n kieken met Ad. Naast de vaste rubrieken gaan we kijken bij nieuwe inwoners en is er weer een vereniging aan het woord.

Bijzonder aan deze editie is de uitbreiding van onze redactie. Gerrit Henniphof en Piet de Jong zullen u de komende uitgaven van allerlei wetenswaardigheden voorzien.

Veel leesplezier, de redactie

Nieuwe bewoners- Familie Venhuizen

Beste buurtgenoten,

Door middel van dit artikeltje in de dorpskrant van 's-Heerenbroek stellen wij ons aan u voor.

Wij zijn Marinus Last en Bianca Bastiaan. Allebei werken we fulltime. Marinus zijn werk bestaat uit het aanleggen van vloerverwarming en ik werk als buschauffeur bij het openbaar vervoer. In onze vrije tijd genieten we van onze vrienden en familie, 2 witte herders met inmiddels 10 pups, 2 paarden en een adoptiepony. Vanaf 31 augustus jl. zijn wij de trotse eigenaren van het boerderijtje van mijn opa en oma (Jacob en Aaltje Doornwaard) aan de Veecaterweg 8 te 's-Heerenbroek.

In eerste instantie was het de bedoeling tijdelijk onze intrek in dit huisje te nemen omdat ons eigen huis verkocht was en wij nog geen nieuw huis op het oog hadden. We waren aan het zoeken naar een 'kant-en-klaar' huis waar buiten eventuele kleine klusjes niet zo veel aan gedaan moest worden. En tja, toen woonden we hier... genoten we volop van de rust, ruimte en vrijheid, en voor mij was er ook nog het fijne gevoel van de herinneringen. Ondanks het vele werk dat er inzit om het naar onze wens te maken, zijn we na overleg met elkaar via de makelaar met de familie in onderhandeling gegaan, met een positieve uitkomst. We zijn hier heel blij mee en voor mij persoonlijk is het niet te beschrijven wat er door me

heen ging op dat moment. Samen gaan we eerst het erf opknappen en de schuur ombouwen tot paardenstallen zodat alle dieren bij huis kunnen staan. Het boerderijtje zelf houdt voorlopig hetzelfde aanzicht als u gewend bent.

Wij hopen met heel veel geluk en plezier hier aan de dijk te mogen wonen!

Met vriendelijke groet,
Bianca Bastiaan

Appel- en perensap & Kalender

Tijdens de najaarsmarkt van zaterdag 15 september heeft u kunnen zien hoe er honderden liters sap geproduceerd is. U kunt deze overheerlijke drank nog steeds aanschaffen. Voor verkoop neem contact op met **Marieke Kwakkel tel: 0643751268** .

Voor 2013 is er weer een kalender gemaakt. De kalender is te bestellen is bij **Cre de Groot tel: 038 355 75 03**.

Opbrengst sap en kalender zijn ten gunste van Museum De Kroon.

Van eigen erf, 3e kwartaal 2012

We maken een reis naar de Keukenhof, met daarbij een nostalgische foto van Jan Pelleboer op een motor; die was volgens Jannie Pelleboer-Huizinga van de gebroeders Bronsveld, want Jannie kon zich herinneren dat haar man een keer met Jan Bronsveld naar de bollen is geweest. Dat verklaart ook de molen die zichtbaar is en de koeien die in de wei lopen. In mijn herinnering was het een Zündapp 250 CC. Met een grote mand achterop werden ook de boodschappen door bakker Bronsveld rond gebracht. Overijssel voerde toen het nummer E voor auto's en motoren. Het nummer E 32910 is duidelijk zichtbaar.

Dit was de beschrijving van de foto, met de hartelijke groeten aan de lezers van de 's-Heerenbroeker van Jannie Pelleboer.

Nu volgt nog een aantal anekdotes van onze voormalige smid Albert Timmerman. Men moet bedenken dat Mastenbroek in die jaren nog niet was aangesloten op het elektriciteitsnet, de enige voorzieningen waren windmolens die de accu's op moesten laden. Bij een oom van ons, Jan Kok, waar nu de familie Mijnheer woont, had men een windmolen van wel 17 meter hoog, gekocht van Roetman, elektricien aan de Kamperzeedijk. Zijn medewerker Rein Doorn krom naar boven als er iets aan gedaan moest worden, en de generator moest zorgen dat de accu's, die in groten getale op de zolder stonden, gevuld werden. Albert Timmerman ging met de tijd mee en kwam met de nieuwe vacuüm melkzeef die veel voordeel gaf wat betreft de reinheid en kwaliteit van de melk. Met het vacuüm van de melkmachine, met tussen de zeef een wattenfilter, werd de melk door deze vacuümzeef gezogen. Een grote vooruitgang met de vroegere tijd, toen moest de melk met een theedoek of een ander stuk katoen

door een gewone zeef, met wasknijpers om de doeken vast te klemmen, waardoor de kwaliteit weleens in het geding kwam.

Albert kocht ook in het groot Lelyschudders, die kwamen per wagon aan bij het station van Mastenbroek. Oom Arend Jan kocht zo'n schudder die aangedreven werd, en omdat men toen nog geen tractor had, kon men na de oorlog via de Marshallhulp uit Amerika werktuigen kopen, in dit geval een jeep, waar men met een riem de werktuigen erachter op gang kreeg. Ik heb zo nog het beeld voor mij dat oom Arend Jan op een zaterdagmiddag les kreeg van garagehouder B.J Schurink, dealer van de Citroën, waar hij de jeep van gekocht had. Oom Arend Jan kocht via de Marshallhulp ook een maaimachine met een grove vingerbalk, collega-boeren vonden dit niet zo'n succes om reden dat er te grof gemaaid werd. Hendrik de Leeuw had ook zo'n jeep. Hierover krijgt men de volgende keer een winters verhaal.

Het tractor-tijdperk begon in de jaren zestig van de vorige eeuw. Een plaatje toont het mechanisatiebedrijf, compleet met telefoonnummer van die tijd.

Met vriendelijke groet, Wim Koersen

Op reis naar Yaroslavl, Rusland

Niet veel mensen zullen weten dat mijn vrouw op een geweldig koor zit, het Slavisch Byzantijns Koor Zwolle. Ze zingt daar al 23 jaar met veel plezier.

Als je als koor Russisch zingt, is een reis naar Rusland natuurlijk iets wat op het verlanglijstje staat, en dankzij de sponsor van het koor, en een dirigente met de nodige contacten, was het eind april van dit jaar zover. Het koor was uitgenodigd voor een korenfestival in Yaroslavl, ongeveer 400 km boven Moskou.

Dat alleen al was een hele eer: nog nooit was een buitenlands koor daarvoor uitgenodigd. En het leuke was: de partners mochten mee!

De voorbereidingen hadden heel wat voeten in de aarde, maar op dinsdag 24 april stonden we met 45 enthousiaste mensen op Schiphol.

De reis begon al goed, want eenmaal in de lucht kwam een stewardess naar de dirigente toe. Ze had gehoord dat er een koor in het vliegtuig zat, en vroeg of ze een paar nummers wilden zingen. Natuurlijk wilden ze dat wel, en even later klonk er vrolijke volksmuziek in de cabine, tot verrassing van de andere passagiers.

Op het vliegveld van Moskou moesten we een halfuurtje wachten op een bus die ons naar Yaroslavl zou brengen. Daar maakten we al meteen kennis met de (soms) Russische manier van werken: de bus kwam pas na anderhalf uur. En eer je Moskou uit bent, ben je nog weer een uur verder!

Rusland is een prachtig, overweldigend mooi land, maar de wegen zijn niet om over naar huis te schrijven. Markering ontbreekt meestal, en als er al asfalt is, zit het vol met gaten en scheuren, waardoor je niet harder dan 50, 60 km per uur kunt. Maar goed, we waren onderweg naar ons hotel, al hadden we geen idee hoe lang het rijden was. Om halfdrie 's nachts waren we ten slotte in Yaroslavl, waar degenen die nog wakker waren met hun neus in de boter vielen: het eerste wat we van de stad zagen was een prachtige, verlichte kathedraal met gouden koepels. Toen pas drong het goed tot ons door: we zijn in Rusland!

De volgende morgen, woensdag, stond de bus al om 9.00 uur voor het hotel. Die morgen had het koor nog vrijaf, zodat we met de bus een rondrit door de stad konden maken. Na de lunch - in een restaurant met de onuitsprekelijke naam Na Rozjdestwenskoj - zou er gerepeteerd moeten worden (elke dag toch een uur), en 's middags zou het eerste concert plaatsvinden, in de Blagowesjenija Kerk vlak bij het hotel. De volgende concerten waren gepland op donderdag en vrijdag, zaterdag zou een 'vrije' dag zijn, en 's zondagsmiddags stond het

slotconcert met alle deelnemende koren op het programma.

Ik zat met de andere partners tussen het publiek, en al verstond ik er geen woord van, uit de toon maakte ik op dat de Russen om ons heen niet al te veel verwachtingen hadden van het koor uit dat kleine landje. Tot de eerste noot klonk... Het was ineens muistil. Tijdens de volgende liederen zag ik zelfs een boom van een kerel met een lange baard af en toe een traantje weg pinken. Dat bleek naderhand de patriarch van Yaroslavl te zijn, die na afloop kwam vragen of het koor op zaterdag tijdens de dienst in de grote basiliek wilde zingen.

Vrije dag? Nee dus, want zo'n dienst duurt zomaar drie uur - waarbij de mensen al die tijd staan - maar dat had iedereen er graag voor over, want opnieuw: dat

was een heel grote eer die nog nooit een westers koor ten deel was gevallen. Hij vroeg na afloop van het concert aan de dirigente hoeveel Russen er op het koor zitten; niet één dus. Hoeveel koorleden er Russisch spreken: niet één. "Maar hoe kan dat dan?" zei hij. "Jullie leggen de Russische ziel in de muziek, en veel koren in Rusland kunnen dat niet meer, die zetten liever westerse muziek op het repertoire."

Het koor heeft gewoon een geweldige (Russische) dirigente!

Donderdagmiddag gingen we met de bus naar Oeglitsj, voor een excursie in die oude stad. Na de lunch vertrokken we naar een kindertehuis in dezelfde stad.

Vroeger was dat een weeshuis (na de 2e wereldoorlog), maar tegenwoordig wonen er kinderen van 4 t/m 18 die door instanties, vergelijkbaar met Jeugdzorg, uit huis geplaatst zijn. Ook daar werd er een concert gegeven. Volgens de directrice van het tehuis was het voor veel kinderen de eerste kennismaking met Slavische liturgische muziek! Iedereen had voor de kinderen iets lekkers meegenomen: Engelse drop, noga, dropsleutels enzovoort, en knuffels voor de kleintjes, zodat het uiteindelijk een vrolijk feestje werd. Zoals elke dag een feestje was, want we hebben in die week dingen gezien en gedaan die je als 'normale' toerist nooit zult zien of doen.

Er is heel veel armoede in Rusland, maar de kerken en kathedralen worden perfect onderhouden. En er zijn nogal wat kerken! Met blauwe, groene, zilveren en gouden koepels. We hebben er dan ook heel wat bezichtigd. En het leuke was: als men hoorde dat de bezoekers koorleden waren, werd er meestal gevraagd om een paar liederen te zingen. Op die manier heeft het koor een aantal onofficiële 'concertjes' gegeven, waar toch veel mensen naar geluisterd, en hopelijk van genoten hebben.

De volgende dag, vrijdag, stond Rostov Welikij op het programma. Daar zouden we het oude Kremlin bezoeken. Opnieuw met z'n allen in de bus voor een rit van ongeveer een uur. En ook daar keken we onze ogen uit bij alle pracht en

praal!

Zaterdagmorgen was het vroeg uit de veren, want om 9.00 uur begon de dienst, en daarvóór moest er ontbeten worden én gerepeteerd. Gelukkig was de basiliek niet zo ver van het hotel vandaan, en het was prachtig weer – dat was het de hele week al; we hebben heel erg geboft; in Nederland was het die week koud, acht graden, met regen en wind, en wij hadden een dag zelfs 28 graden! – dus de wandeling was geen straf. Een wandeling langs de Wolga, die dwars door Yaroslavl stroomt. Omdat ze wisten dat wij dat lange staan niet gewend zijn, hadden ze speciaal voor ons banken neergezet, dat was heel attent. De liederen klonken hier extra mooi, zo leek het wel, want waar komen Russisch liturgische gezangen beter tot hun recht dan in een Russische basiliek tijdens een echte dienst?

's Middags was er een gezellige middag voor alle deelnemende koren, zodat men kennis met elkaar kon maken. Dat viel voor ons niet mee, want het moest meestal met handen en voeten. De ouderen spreken alleen Russisch, hoewel er wel steeds meer jongeren zijn die Engels spreken. Maar met spasiba (dankjewel) nasdrovje (proost) en dosvedanja (tot ziens) kwamen we toch een heel eind.

Die avond in het hotel druppelde iedereen langzaam aan de foyer binnen.

Eerst werd er nagepraat over de afgelopen week, en ook wel de nodige wodka genuttigd – die kostte omgerekend 75 cent, terwijl een glas wijn 7 euro kostte, dus iedereen ging aan de wodka – maar van lieverlede werd er hier en daar een lied ingezet, van Russische volksmuziek tot ‘een karretje op de zandweg reed’ en ‘in ’t groene dal, in ’t stille dal’, en iedereen zong mee. Zo’n avond is met geen goud te betalen! Het was dan ook pas in de kleine uurtjes dat iedereen de kamer weer opzocht...

De volgende dag, zondag, begon het slotconcert ’s middags om 15.00 uur. Alle koren kwamen aan bod, en gelukkig was ‘ons’ koor algauw aan de beurt, zodat men kon luisteren naar de andere koren. Als herinnering kreeg de dirigente een oorkonde (die alleen zij maar kan lezen) en een gestileerd beeld van een ooievaar, met daarbij de uitleg dat de ooievaar - als trekvogel - in Rusland gezien wordt als een vogel die oost en west met elkaar verbindt, en daarbij over en weer iets meeneemt van beide culturen. Heel symbolisch, dus.

’s Avonds maar vroeg onder de wol, want de bus zou de volgende morgen al om halfacht vertrekken. We moesten weer helemaal terug naar Moskou, en we wisten intussen hoe ver dat was!

Gelukkig verliep de terugreis voorspoediger dan de heenreis, en na een stop in Sergijev Pasad om het klooster te bezoeken waar de patriarch van Rusland zetelt (te vergelijken met de paus in Rome), arriveerden we weer ruim op tijd op het vliegveld in Moskou.

Rusland binnenkomen heeft heel wat voeten in de aarde, maar het weer verlaten ook! Tig poortjes moet je door voordat je in het vliegtuig zit.

Na drie uur stonden we weer op Nederlandse bodem. Vervolgens achter je koffer aan en dan op naar huis... denk je.

Helaas. We kwamen terug op Koninginnedag, en al is het het hele jaar bekend dat dat op 30 april valt, de dienstregeling van de treinen was helemaal in de war. Drie uur deden we erover om van Moskou naar Amsterdam te vliegen, vervolgens deden we er bijna vier uur over om van Amsterdam naar Zwolle te komen!

Maar ondanks dat kijken we terug op een prachtige, onvergetelijke reis.

Bert Smit

September is niet warm, niet koud,
zij weet niet goed te kiezen.
Somt lijkt het nog zomer, maar
de boom in mijn tuin
begint toch al blad te
verliezen.

September zit tussen warm en koud;
gevangen tussen zomer en winter.
Net als bij mijzelf -- niet meer
jong, nog niet oud --
staat al vast: de winter
die wint er.

Uit: Adempauze, Dorien de Ruiter

's-Heerenbroek is ook online te vinden. Ga naar **sheerenbroek.info** voor de laatste berichten over het dorp. Foto's van activiteiten en de meest actuele evenementenkalender. Naast informatie over Vereniging Dorpsbelangen ook informatie over het dorp en de vele verenigingen.

Vereniging aan het woord

De damclub “Denk en Zet” is een van de verenigingen die ons dorp rijk is, met een behoorlijk lange historie. Wij dammen in het winterseizoen op de donderdagavond in de Kandelaar, en beginnen altijd om 20.00 uur. We spelen een onderlinge competitie, dat is uiteraard erg spannend. We horen af en toe “oerwoudkreten” als een van onze leden gewonnen heeft, het is dus echt niet zo’n suf spel als sommigen denken. Het vergt best wel het een en ander van de mentale vermogens van een mens. Er is zelfs al onderzoek naar gedaan in verband met het voorkomen van alzheimer. Het is dus een goede hersengymnastiek.

Onze leden komen niet alleen uit ‘s-Heerenbroek, maar ook uit Wilsum, IJsselmuiden, Kampen en Zwolle. Af en toe dammen we ook tegen andere verenigingen. De sfeer is altijd goed, en op deze avonden worden tevens de sociale contacten onderhouden. Zoals het uitwisselen van de laatste nieuwtjes uit het dorp en de omgeving.

De leeftijd van de clubleden varieert: de jongste is 18 jaar en het oudste lid is 70 jaar. Het is een uiteenlopend gezelschap.

Heb je zin om eens mee te spelen of te kijken? Kom gerust langs. Eind september beginnen we weer, en je hoeft echt niet goed te kunnen dammen.

De ondergetekende zit al 30 jaar op de club en kan het nog steeds niet...

Met vriendelijke groet,
Henk Zonnenberg, secretaris

Dringende oproep!

Beste ‘s-Heerenbroekers, het komt geregeld voor dat er glas naast de ondergrondse containers blijft staan. Nu is dat natuurlijk al niet wenselijk, maar omdat de glasbakken vlakbij de speeltuin staan is het gevaarlijk. Past uw glaswerk niet in de container neem het weer mee terug naar huis.

Bedankt

Buut'n Kiek'n

Ik heb niet zo heel erg veel tegen mollen. Ik vond het altijd wel grappige beestjes, met die zachte donkergrijze vacht en die grote blote handen. Het is toch triest als je je hele leven blind en puur op de tast door moet. En ook nog eens onder de grond. Nee ik vond ze altijd wel aardig... totdat ze in onze eigen tuin zaten. Wat een ellende. Toen maakte mijn aanvankelijke tolerantie al snel plaats voor een diep wroetende haat. Want... precies bij de doorgang naar het tweede stuk van onze tuin werden ritten gemaakt. Dwars over. Er was ruimte te over om een (nee, véle) andere weg(en) te kiezen, maar nee, het dier groef dwars over. En dat iedere dag. Dus als je daar doorheen liep dan... jawel hoor. Afgezien van het feit dat je soms (als je niet oplette) bijna je nek brak, is daar dus inmiddels een forse kuil ontstaan. In de lengte, precies op de maat van de doorloop. Ontstaan door een ingetrapte (en steeds met groot optimisme opnieuw gemaakte) rit. De ellende-kikker! Waar ze trouwens ook heel graag onderdoor kruisen, is een terras. Ik durf haast te stellen: bij voorkeur. Vooral een terras waar je graag en met regelmaat zit, mijmerend over het leven op een mooie, verstillde zomeravond. Kijkend naar de zwaluwen, en dan...wroetwroet, daar zal oom mol wel even

een stokje voor steken. 'Mijmeren... tsss, donder toch op, wroeten, dát is je ware! Wij kennen de verregaande luxe van wel vijf terrassen. We hebben ook een favoriet: die in de moestuin tegen de schuur aan. Daar zit je fijn uit de wind, uit het zicht en je kunt er soms de bonen horen groeien. Fijn, maar dat weten die beesten ook, hoor! Alleen daar, op die plek, ontstaan dan kuilen en verdwijnen stenen in de grond. Alles trekt scheef, krom, verzakt en... nu ja. Als je 's morgens voorzichtig naar het terras gaat kijken - o schrik- dan lijkt het wel of Freddie er met de kraan bezig is geweest, maar dan wel geblinddoekt. Dus moet je na enige tijd oppassen dat je niet met stoel en al omdondert, want geen poot staat meer gelijk. Stenen zakken weg in schier peilloze diepten en ik heb soms het idee dat ze er zelfs stukken af bijten... Wat mollen niet weten te mollen, dat moet volgens mij nog uitgevonden worden.

'Dan moet je 'm maar gewoon vangen!' Ik hoor het u al denken. Ook van iedereen die ik ken krijg ik te horen: "Je laat je tuin toch niet door een mol verpesten!?" Klem in de rit en wachten maar. Hatsiekadee! Of wachten tot ie wroet, skuppe erin, opwippen en 'klabats', dat was er weer iene... ja ja... Maar ik heb ook familie. Een familie die veel, zo niet

alles 'zielig' vindt. Kent u dat? Nou, ik wel. Hoeveel zielenpoten er al niet bij ons in een doosje (Ach goh, bèn je daar dan, stumpertje...) binnen zijn gebracht... niet te tellen. Maar het gekke is dat ze nooit meer weggaan als ze middels heel veel kostbaar eten weer helemaal opgepept zijn. Nee hoor, die blijven. Daarom zit het bij ons altijd - en al jaaaren achtereenvolgend 'zielige' beesten. Die lachen zich trouwens ook al jaren een breuk om zo veel naïviteit. Dus de mol gewoon plat en dood meppen komt niet ter sprake... is in huize Swier onbespreekbaar. 'Dierenbeul!'

Nu hoorde ik trouwens ook al menig keer dat voor iedere gevangen mol er een paar terugkomen. 'Als ter iene dood is kom'n d'r vieve op zien

begravenisse', zei Willem van Ittersum al jaren geleden. Dus dat lijkt zinloos. Knoflook in de rit, zei iemand. D'r op piesen hoorde ik ook (ja zeg!), want ze hebben een hekel aan die geur... Ook aan die van mottenballen, zegt men. Maar wie kent die nog en wie heeft er nog ouderwetse mottenballen? Ik niet. Wat ik allemaal niet hoorde om mollen te verjagen, de creativiteit lijkt schier oneindig, want er wordt wat bedacht ... tsja. Maar de mol wroet rustig door, mottenballen of niet. En inmiddels is het september, de herfst nadert met rasse schreden. Houden mollen trouwens een winterslaap, vraag ik mij af...?

Ad Swier

Vroeger was alles beter

Er werd mij gevraagd om een stukje voor dit blad te schrijven namens het D-team van onze voetbalvereniging. Het moest alleen geen wedstrijdverslag worden en het liefst helemaal niet over voetbal gaan. Nu zat ik laatst in mijn fotoalbum te bladeren en kwam ik een vakantiefoto tegen, waar onze caravan met een trekker van het veldje werd afgesleept vanwege de regenval. Ikzelf een jaar of 10, laarzen aan en van top tot teen onder de modder. Het zag er koud en nat uit. Ik kan me er alleen niets meer van herinneren. Op onze vakanties was het altijd MOOI weer. Nou verbaas ik me er weleens over hoe snel mijn spelers een nederlaag zijn vergeten. Maar dat is hetzelfde als die vakantie. Ik ben in mijn jeugd maar 1 keer kampioen geworden, maar de andere seizoenen wonnen

we volgens mij ook alles. We liepen op klompen of op laarzen, stonken naar koeien, werden uitgescholden voor boeren, maar winnen deden we. Als het koud was hadden wij geen maillot onder ons broekje. Wij kwamen om te winnen. Dat is het voordeel van ons geheugen. Goede dingen onthoud je veel makkelijker. Zo zal Messi bij de jeugd van nu altijd de beste voetballer ooit blijven. Blijft de goal van Bergkamp tegen

Argentinië de mooiste die IK ooit heb gezien en beweert mijn vader nog altijd dat Feyenoord ooit goed kon voetballen. Het is ook bewezen dat in goede tijden de meeste fans blijven hangen. Daarom willen ze in Rotterdam waarschijnlijk een nieuw stadion. Die moet rollator-vriendelijk worden.

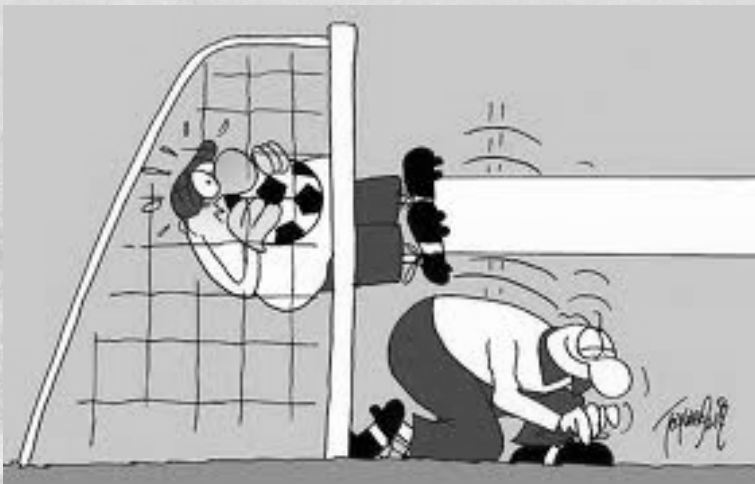
Het is natuurlijk de grootste onzin dat vroeger alles beter was. Tegenwoordig zou de jeugd een grote mond hebben. Nou, toen wij van het dak van de dug-outs werden gestuurd met de woorden: "Nu eraf en anders trap ik oe noar de andere kante van 's-Heerenbroek," zeiden wij ook al heel brutaal: "Dat lukt je nooit." En laatst zat de jeugd van nu in het vangnet, waarna door de voorzitter zelf werd gevraagd wat zo'n ding wel niet zou kosten. Kreeg hij als

antwoord: "Dat maakt me niks uit, m'n vader heeft toch geld zat."

De gemeente legt elke 5 jaar een 'beter' trainingsveld aan, maar we spelen nog elke winter in de modder. De douches in de kleedkamer zijn nog steeds 's zomers heet en 's winters koud. De scheidsrechters snappen nog steeds niet wat buitenspel is. Volgens mij is er weinig veranderd. Het blijft altijd een spelletje waar je nooit over uitgepraat bent, of je nou heel goed bent of slecht, veel wint of veel verliest, als je de mooie dingen onthoud, was vroeger alles beter...

Nu maar hopen dat de jeugd van nu dat later ook zegt.

Arian Kragt

Van uw buitenlandcorrespondent uit Utrecht

Een misschien bekend gezicht, een nieuwe rubriek. Voor de mensen die mij niet kennen: ik ben Gerrit Henniphof en woon in Utrecht met mijn vrouw Roekiea en mijn zoon Jaïr. Mensen die mij niet kennen zullen zich nu afvragen waarom iemand uit Utrecht in de 's-Heerenbroeker gaat schrijven. Wees gerust, de tijden van het grote graaien zijn voorbij, de redactie gebruikt uw contributie niet om een Utrechter (geen Utrechtenaar, dat is namelijk iets anders, zie hiervoor Wikipedia) voor de 's-Heerenbroeker te laten schrijven.

Voordat ik in Utrecht kwam wonen heb ik namelijk 19 jaar in 's-Heerenbroek gewoond op maar liefst 4 verschillende locaties. Begonnen ben ik op Bisschopswetering nummer 12 waar nu mijn zusje woont. Daarna naar Bisschopswetering 2, Stuurmansweg 3 en het eindpunt Bisschopswetering 42 waar mijn ouders nog steeds wonen. Na 19 jaar ben ik Recht en Economie in Utrecht gaan studeren. In het weekend kwam ik de eerste 5 jaar nog terug om te voetballen, maar hierna ben ik in Utrecht gaan voetballen.

Dit jaar besepte ik dat ik inmiddels

langer in Utrecht woon dan ik in 's-Heerenbroek gewoond heb. Aangezien ik redelijk vaak bij mijn ouders en zusje kom, had ik er nog nooit zo bij stilgestaan. Bovendien voel ik me nog altijd een dorper in de stad. Ik was dan ook al lid van de 's-Heerenbroeker geworden om ellenlange telefoongesprekken met mijn moeder te vermijden. IJ je 't al eheurd? Ja, dat heb ik want het stond al in de 's-Heerenbroeker.

Het idee is dan ook om vanuit mijn dorpse perspectief naar allerlei zaken in Utrecht te kijken en erover te schrijven. Nu is Utrecht niet een echte stad. Het is eigenlijk de grootste provinciestad van Nederland. Waar de andere drie grote steden internationale allure hebben door óf een haven, óf toeristen en/of diplomaten, heeft Utrecht het provinciaalse nog enigszins weten te behouden. Utrecht staat dan ook op nummer 6 van de onontdekte wereldsteden van de Lonely Planet. Daarnaast heb ik een Surinaams-Hindoestaanse vrouw die ook nog een keer moslim is. Dit lijkt op voorhand al voldoende schrijfmateriaal op te zullen leveren.

Deze aflevering wil ik het hebben over het Islamitisch kerstfeest. Dit is eigenlijk wel een goede typering voor

het Suikerfeest, de afsluiting van de vastenmaand: de ramadan.

Vanuit protestant-christelijk oogpunt kijken we misschien raar aan tegen het vasten, maar in de katholieke kerk was/is dit erg gebruikelijk. Het bekende fenomeen carnaval als voorloper van het vasten is nog algemeen bekend en wordt door velen gevierd. Over de vastenperiode die daarna zou moeten volgen tot Pasen, en de mensen die hieraan deelnemen, hoor je heel wat minder. Vraag is of vele carnavalsvierders deze link met het vasten nog wel kennen.

Nu weer even terug naar het Suikerfeest en de ramadan. Allereerst vindt de ramadan, in tegenstelling tot bijvoorbeeld het vasten met Pasen, niet plaats binnen een bepaalde, vaste periode in het jaar. De islamitische kalender is een maankalender waardoor het vasten ieder jaar ongeveer twee weken eerder begint dan het jaar ervoor. Dit betekent dat het nu lastige jaren zijn voor de moslims, aangezien de ramadan nu tijdens de lange dagen in de zomermaanden plaatsvindt.

De ramadan duurt, afhankelijk van de maanstand, 29 of 30 dagen. Er wordt gevast vanaf het begin van de dageraad tot aan zonsondergang. Om

het makkelijk te maken heeft Roekiea altijd een lijstje met tijden van de dageraad en de zonsondergang van de moskee bij zich. Overdag mag er niet gegeten, gedronken en gerookt worden. Ook vleselijke lusten zijn niet toegestaan. In de praktijk komt het erop neer dat een uur voor de dageraad de wekker gaat en Roekiea gaat eten. Tijdens de ramadan kookt ze meestal voor ons en eet ze zelf als de zon onder is. Het vasten wordt veelal gebroken door te beginnen met het eten van dadels. Vóór het eind van de ramadan moet je ook een gift aan de armen geven.

Niet iedere moslim is verplicht om deel te nemen aan de ramadan. Zieken, zwangere vrouwen, vrouwen tijdens de menstruatie, soldaten in oorlogstijd, jonge kinderen, reizigers en alle anderen voor wie het vasten een bedreiging vormt voor de gezondheid of vertragend werkt op herstel van een ziekte, hoeven niet mee te doen. Als dus een gezonde vrouw de hele ramadan niet meedoet, kun je al een beetje raden wat er aan de hand is...

Ik heb zelf eens geprobeerd één dag deel te nemen aan de ramadan, maar dat was niet echt een succes. Mijn darmen bleken er, gezien de operatie die ik eraan heb ondergaan, niet tegen

te kunnen. Wel probeer ik tijdens de ramadan minder te snoepen.

Waar ik nooit bij had stilgestaan, is dat er binnen de moslimgemeenschap, evenals binnen het christendom, veel verschillende stromingen zijn. Veel gebruiken worden dan ook ingekleurd door het land waar je vandaan komt. Het begin en het eind van de ramadan verschilt per stroming. Zo nemen de meesten de maanstand in Mekka als uitgangspunt. Sommigen nemen de maanstand in het land waarin gewoond wordt als uitgangspunt. Dit betekent dat de ramadan niet voor alle moslims op een vast tijdstip begint en ook niet op een vast tijdstip eindigt met het Suikerfeest. Dit kan een dag verschillen.

Na al het afzien tijdens het vasten komt het Suikerfeest. Dit geldt trouwens ook voor mij, ook al heb ik niet afgezien. Mijn eerste Suikerfeest keek ik mijn ogen uit. Wat een enorme hoeveelheid eten! Er zijn allerlei soorten verschillend gekruid schapenkippen- en rundvlees. Varkensvlees ontbreekt uiteraard. Bami, nasi, soep en roti. Er is ook wel groente, maar niet echt heel veel. Dan heb je nog de koekjes en hartige hapjes, veelal bladerdeeg gevuld met groente, al dan niet met vlees, meestal kip. En niet te vergeten: de toetjes. Dat is

mijn favoriete deel. De toetjes hebben veelal twee overeenkomsten: ze hebben een zeer opvallende kleur en variëren van zoet tot glazuur brekend zoet. Dit alles wordt weggespoeld met een ijskoud biertje. Uiteraard klopt dit laatste niet, want moslims drinken geen bier. Maar aangezien het Surinaamse moslims zijn, wordt er Fernandes gedronken. Mocht je dit nog nooit gedronken hebben: het is in de supermarkt te herkennen aan een fluorescerende kleur en smaakt, uiteraard, weer erg zoet.

De grootste hoeveelheid eten wordt door mijn schoonfamilie en een bevriende familie bereid, maar ook anderen nemen al dan niet zelfgemaakt eten mee. Mijn schoonzussen regelen een zaal en naar gelang de grootte van de zaal worden vrienden en familie uitgenodigd.

Tot slot de kleding. Dit is bij Surinaamse Hindoestanen erg belangrijk. Ga je naar een feest in een T-shirt en een spijkerbroek, dan val je behoorlijk op. Je bent dan namelijk de enige met een spijkerbroek en zonder overhemd. Het Suikerfeest betekent voor mij: wachten tot het eind van de ramadan, nette kleren aantrekken en dan lekker eten met familie en vrienden!

Zwanenbloemen en ottertjes

Al weer een flink aantal jaren geleden heb ik afscheid genomen van een niet nader te noemen verslaving. Positieve consequenties: je houdt geld over en de conditie wordt beter. Een klein nadeeltje: mijn omvang en gewicht namen zienderogen toe.

Nu had ik onlangs het genoeg om met pensioen te gaan. Met bovenstaande zaken in gedachten schafte ik een jonge hond aan. En wel een border collie. Een bevriend dierenarts waarschuwde mij voor de keuze van het ras. Niet alleen volgens kenners het meest intelligente hondenras, maar ook een hond die de hele dag beweging nodig heeft. Elke dag langdurig wandelen en bewegen dus. Dat wandelen gebeurt nu dagelijks langs de oevers van de IJssel.

Wat ziet een mens dan veel. Een honderd meter lange sloot vol met zwanenbloemen. Wat een pracht.

Bij een andere ommegang door de Mastenbroeker polder: een ingehouden kreet van verbazing. Op 25 meter afstand huppelen twee jonge ottertjes over de weg.

Wat heb ik veel genoten de laatste maanden tijdens de wandelingen. Ik wens u geen border collie toe, wel veel wandel- en natuurplezier.

Tuinen en relaties.

Natuurlijk is het met een tuin net zo als met een relatie (wat een vergelijking trouwens): je moet er tijd en energie in stoppen. Dan heb je de meeste kans dat er iets moois van komt. Een garantie is het niet. Dit overdenkende schiet mij een liedje uit mijn wat jongere jaren te binnen (1973).

Een liedje van een Amerikaanse folk zangeres: Lynn Anderson.

'I beg your pardon

I never promised you a rose garden

Along with the sunshine

There's gotta be a little rain some time.'

Het is niet altijd rozengeur en maneschijn. Maar als je leuke dingen om je heen weet te waarderen dan is zelfs een natte zomer draaglijk.

Terwijl ik dit schrijf kijk ik naar buiten naar het pas gemaaide gazon en het lijkt alsof ik vanuit de tuin een van de laatste regels van het liedje hoor:

'Come along and share the good times,
while we can.'

Piet de Jong Wandelaar en tuinliefhebber.

Evenementenkalender

17 oktober 2012 | Ouderenmiddag

Mastenborek 14:00 uur. Dhr Felix uit IJsselmuiden met een klankbeeld over het scheppingsverhaal.

10 november 2012 | Springwedstrijden in sporthal

Er zijn op 10 november weer de jaarlijkse springwedstrijden voor alle gymnastiekverenigingen uit de gemeente Kampen, wij als gymnastiek vereniging 's-Heerenbroek zullen hier ook met veel groepen aan deelnemen de hele dag

14 november 2012 | Ouderenmiddag

's-Heerenbroek. Wil de laatste kruidenier het licht uit doen. Lezing van Dhr. Boon uit Assen

18 december 2012 | Ouderenmiddag Kerst

Mastenbroek 14:30 uur. Kerstmiddag met medewerking van het gelegenheidskoor en de heer Verwey met veel zang en samenzang.

Ter afsluiting een broodmaaltijd. Kosten € 8,50 p.p. opgeven bij A. Van Spijker 038-3557646 en W. Kragt 038-3557571.

14 januari 2013 | Veiligheid en preventieavond

Vereniging Dorpsbelangen 's-Heerenbroek organiseert op maandagavond 14 januari een themaavond over veiligheid en preventie. Tijdens deze avond zal er worden gekeken hoe veilig ons dorp is en waar op gelet moet worden om inbrekers het zo lastig mogelijk te maken.

Locatie: De Kandelaar

Tijdstip: 19:30

16 januari 2013 | Ouderenmiddag

Mastenbroek 14:00 uur. Humor in de trouwzaal door Mevr. Zimmer uit Ermelo

18 januari 2013 | Clubwedstrijden Gymnatiek.ver.'s-Heerenbroek

De jaarlijkse clubwedstrijden voor alle leden van de gymnastiek vereniging

13 februari 2013 | Ouderenmiddag

's-Heerenbroek 14:00 uur. Van trouwpak tot hooikostuum. Modeshow van de fam. Smeenk uit Koekange.

27 maart 2013 | Ouderenmiddag Pasen

's-Heerenbroek 14:30 uur. Paasmiddag met medewerking van Dhr. Bastianet. Daarna broodmaaltijd kosten € 8,50 p.p. Opgave C. v.d. Weerd 038-3446428 of A. v. Spijker 038-3557647.

24 april 2013 | Ouderenmiddag Bingo

's-Heerenbroek 14:00 uur. Bingo

Neem voor een vermelding op de evenementenkalender contact op met:

Alex Kroeze | mail@adkroeze.nl | 06 22 082 796

Of plaats uw evenement in de evenementenkalender
op de website sheerenbroek.info

Redactie:

Gerrit Henniphof

Piet de Jong

Anita Koersen

Wim Koersen

Alex Kroeze

Dorien Smit

Ad Swier

Gastschrijver: Bianca Bastiaan, Arian Kragt & Bert Smit

Colofon:

De 's-Heerenbroeker verschijnt eens per kwartaal.

Volgende uitgave december 2012

Copy voor volgende uitgave kunnen digitaal worden verzonden naar:

mail@adkroeze.nl

Omslag: Zeskamp oranjeveest 2012 - Henk Huzen